

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU – 4114-05-02/2012

I/12/009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	I/12/009 – Zapewnienie bezpieczeństwa ruchu drogowego na publicznych drogach gminnych, poprzez właściwe ich utrzymanie oraz zachowanie porządku i czystości.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	1. Ryszard Litwiniuk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83706 z dnia 26.11.2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Leśna Podlaska, ul. Bialska 30, 21-542 Leśna Podlaska (zwany w dalszej treści „UG” lub „Urzędem”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marian Tomkowicz, Wójt Gminy Leśna Podlaska (dowód: akta kontroli str. 3-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie w okresie od 1 stycznia 2008 r. do końca 2012 r.

Ogólną cenę negatywną uzasadnia:

- niezakończenie ksiąg dróg i obiektu mostowego
- nieprzeprowadzenie kontroli okresowych dróg gminnych oraz obiektu mostowego (co najmniej raz w roku i raz na pięć lat),
- nieustalenie stałej organizacji ruchu dla czterech dróg gminnych (26,7 %) spośród 15 posiadających nawierzchnię utwardzoną,
- nierzetelne sporządzanie rocznych informacji dotyczących dróg gminnych, przekazywanych Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad.

NIK nie wnosi uwag do:

- zapewnienia czystości, oświetlenia oraz porządku na publicznych drogach gminnych,
- planowania zadań i ponoszenia wydatków na utrzymanie dróg,
- realizacji obowiązków w zakresie odśnieżania i zwalczania śliskości zimowej na drogach gminnych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Stan zarządzanej sieci dróg gminnych, planowanie i wydatki na zadania związane z utrzymaniem dróg.

Opis stanu
faktycznego

1.1. Długość zarządzanych dróg gminnych oraz liczba i długość obiektów mostowych.

Wójt Gminy zarządzał 64 drogami gminnymi o długości 136,48 km oraz jednym mostem o konstrukcji betonowej. Drogi o nawierzchni ulepszonej miały długość 15,40 km i stanowiły 11,28% łącznej długości dróg gminnych. Na terenie miejscowości Leśna Podlaska sześć ulic posiadało nawierzchnię ulepszoną bitumiczną (o długości łącznej 3,73 km) a jedna o długości 1,10 km nawierzchnię ulepszoną kruszywem naturalnym. Ustalono, że w latach 2008 – 2012 ulepszono nawierzchnię dróg gminnych o łącznej długości 7,80 kilometra. W ww. okresie długość zarządzanych przez UG dróg nie uległa zmianie.

W zakresie stanu technicznego dróg wyjaśnienie złożył Wójt Gminy, który stwierdził: *Stan dróg gminnych określam jako dobry (4 na 5 punktów). Jedna droga Ludwinów- Bordziłówka Stara (1,20 km) wymaga pilnego remontu, który zostanie wykonany w 2013 roku. Drogi, które nie posiadają nawierzchni asfaltowej zostały utwardzone tłuczniem, tym samym ich standard się znacznie poprawił. Jedna miejscowość - Zaberbecze nie ma utwardzonej drogi, rozpoczęcie budowy jest przewidziane w 2013 roku..*

Przeprowadzone przez kontrolera NIK w obecności Wójta Gminy, oględziny dróg wykazały, że stan ich nawierzchni (poza jednym odcinkiem Ludwinów - Bordziłówka Stara) jest dobry, nie występują uszkodzenia takie jak ubytki, garby, zapadnięcia.

(dowód: akta kontroli str. 20-21, 26)

1.2. Ocena stanu technicznego obiektu mostowego.

Ustalono, że Wójt Gminy jest zarządcą jednego obiektu mostowego o konstrukcji betonowej, długości 5 m i powierzchni 20 m². W okresie objętym kontrolą nie przeprowadzano oceny stanu technicznego obiektu mostowego. Odnośnie stanu technicznego tej budowli Wójt Gminy wyjaśnił, że *stan techniczny mostu określam jako dobry – naprawy wymaga jedynie barierka po prawej stronie mostu.*

Podczas oględzin przeprowadzonych przez kontrolera NIK w obecności Wójta Gminy ustalono, że most usytuowany jest w miejscowości Nosów na cieku wodnym Walim. Zbudowany jest z kręgów betonowych o średnicy 120 cm i nawierzchni z kruszywa naturalnego. Obiekt mostowy posiada barierki ochronne ze słupów betonowych i rur stalowych o średnicy 1,5 cala. Stwierdzono, że po prawej stronie barierka jest zniszczona i wymaga naprawy.

(dowód: akta kontroli str. 29 i 26)

1.3. Wydatki poniesione na budowę, przebudowę, rozbudowę i remont dróg oraz obiektu mostowego – źródła ich finansowania.

Dane dotyczące poniesionych wydatków na budowę, przebudowę, rozbudowę i remont dróg, przedstawia tabela Nr 3.

w tys. zł

Lp.	Rodzaj robót drogowo-mostowych	jednostka	Rok 2011		Rok 2012	
			ilość	wydatki	ilość	Wydatki

1.	budowa dróg*	km	wyk. proj. technicznego	14,0	1,2	428,0
2.	budowa obiektów mostowych	m/m ²	-	-	-	-
3.	przebudowa lub rozbudowa dróg	km/m ²	-	-	-	-
4.	przebudowa lub rozbudowa obiektów mostowych, tuneli i promów	m/m ²	-	-	-	-
5.	remont dróg	km/m ²	5,8/23 200	483,0	3,8/15 500	303,0
6.	remont obiektów mostowych	m/m ²	-	-	-	-

* dot. przebudowy dróg

Ustalono, że w latach 2011 – 2012 na budowę dróg, UG poniósł wydatki z środków własnych w łącznej kwocie 442,0 tys. zł a na remont 786,0 tys. zł. W 2011 r. przeprowadzono remonty dróg gminnych gruntowych poprzez nawieszenie ich żwirem, pospółką lub mieszanką (tzw. tłuczniem) a następnie rozplantowanie dostarczonego materiału w 11 miejscowościach gminy, natomiast w 2012 r. wykonano remonty w ww. zakresie w dziewięciu miejscowościach. Zakupu materiałów na remont dróg, dokonywano w oparciu o ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych. W powyższym okresie przeprowadzono dwa postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, tj. w dniu 1 sierpnia 2011 r. i 29 czerwca 2012 r., na zakup, dostawę i rozładunek kruszywa w ilości 5 200 ton.

Jak wynika z danych zamieszczonych w powyższej tabeli, w latach 2011-2012 Urząd nie ponosił wydatków na obiekt mostowy.

(dowód: akta kontroli str. 129-141, 146-190)

1.4. Wysokość wydatków na utrzymanie i ochronę dróg i obiektu mostowego, według stanu na koniec 2011 i 2012 r.

Na podstawie analizy wydruku obrotów na klasyfikacjach wydatków w dziale 600, rozdział 60016, §§ 4270 i 6300 – drogi gminne ustalono, że na utrzymanie i ochronę dróg w 2011 r. wydatkowano kwotę 49 tys. zł, natomiast w 2012 r. 21 tys. zł. Poniesione wydatki dotyczyły m.in.: zakupu pługu do odśnieżania zamontowanego do wozu strażackiego, zakupów mieszanki kruszywa i żwiru na profilowanie dróg wiejskich, zapłaty za transport mieszanki kruszywa i żwiru oraz zapłaty za odśnieżanie dróg gminnych.

(dowód: akta kontroli str. 22, 32-38)

1.5. Pozyskiwanie przez gminę środków finansowych z Programu GAMBIT 2005.

Wójt Gminy wyjaśnił, że w latach 2008 – 2012 nie korzystał ze środków z Programu Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych na Drogach – GAMBIT -2005.

(dowód: akta kontroli str. 26)

1.6. Projekty planów rozwoju sieci drogowej oraz finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg.

Zgodnie z art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych² do zarządcy drogi należy w szczególności opracowywanie projektów planów

² Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, ze zm.

rozwoju sieci drogowej. Stwierdzono, że Wójt Gminy nie opracowywał projektów planów rozwoju sieci drogowej.

W powyższej kwestii Wójt Gminy złożył wyjaśnienia następującej treści: *W Gminie Leśna Podlaska nie opracowano planu rozwoju sieci drogowej a prace polegające na budowie planowane były w układzie rocznym, podobnie jak remonty dróg i obiektów inżynierskich.*

(dowód: akta kontroli str. 26-27, 191-211)

Zgodnie z treścią powyższych wyjaśnień, na każdy rok w okresie objętym kontrolą, Wójt Gminy planował wydatki na zadania związane z budową, remontem i utrzymaniem dróg gminnych. Plany wydatków ustalano w budżecie gminy w dziale 600, rozdział 60016, §§ 4270 i 6300 – drogi publiczne gminne. Planowane środki finansowe na budowę, remont, utrzymanie i ochronę dróg wg stanu na dzień 31 grudnia: 2008 r., 2010 r. i 2012 r., zrealizowano z środków budżetu gminy w następujących kwotach:

2008 r.

- plan: 1 319,3 tys. zł, poniesione wydatki: 940,3 tys. zł,

2010 r.

- plan: 941,6 tys. zł, poniesione wydatki: 1 002,2 tys. zł,

2012 r.

- plan: 1 016,8 tys. zł, poniesione wydatki: 751,7 tys. zł.

Różnica pomiędzy planowanymi środkami (w projektach budżetu na poszczególne lata) a faktycznie poniesionymi wydatkami na zadania związane z budową i utrzymaniem dróg, według wyjaśnień Skarbnika Gminy: *wynika ze zmian budżetowych dokonanych w ciągu danego roku oraz z rozstrzygniętych postępowań przetargowych na zadania inwestycyjne.*

(dowód: akta kontroli str. 39-66,142)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Wójt Gminy nie sporządził projektu planu rozwoju sieci i nie przedstawił Radzie Gminy do zatwierdzenia.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości³, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Prowadzenie ewidencji dróg i sporządzanie informacji ich dotyczących.

2.1. Informacje o sieci dróg składane Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad.

Do obowiązków zarządcy dróg zgodnie z art. 20 pkt 9a ustawy o drogach publicznych należy sporządzanie informacji o drogach publicznych oraz przekazywanie ich Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad. Zgodnie z postanowieniami § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie trybu sporządzania informacji oraz gromadzenia i udostępniania danych o sieci dróg publicznych, obiektach mostowych, tunelach oraz promach⁴ Wójt Gminy sporządzał te informacje za lata 2008-2011 i przekazywał je w terminie do końca pierwszego kwartału, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego. Analiza danych zamieszczonych w informacjach wykazała, że były

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

⁴ Dz. U. Nr 67, poz. 583.

one sporządzane nierzetelnie, gdyż zamieszczano w nich niezgodne ze stanem faktycznym dane o długości dróg gminnych (utwardzonych i nieutwardzonych). Wykazywano, że długość dróg gminnych wynosiła ogółem 125,00 km - powinno być 136,48 km, a długość dróg o nawierzchni asfaltowej 18,05 km - powinno być 15,40 km.

Na powyższą okoliczność wyjaśnienia złożył inspektor ds. budownictwa, inwestycji i infrastruktury UG sporządzający ww. informacje: *W sprawozdaniach rocznych „Formularz danych o sieci dróg publicznych” wystąpiły nieścisłości pomiędzy danymi w sprawozdaniach a stanem faktycznym, gdyż omyłkowo do wykazanych dróg nie wliczono ulic w Leśnej Podlaskiej, które są drogami gminnymi, natomiast różnica w długości dróg o nawierzchni asfaltowej, wynikała z wykazania za jeden rok sprawozdawczy podbudowy cementowej a w następnych latach ułożenie dywanika asfaltowego na tych samych drogach.*

(dowód: akta kontroli str. 6-19, 70-99)

2.2. Prowadzenie przez zarządcę ksiąg poszczególnych odcinków dróg oraz książki obiektu mostowego.

Opis stanu
faktycznego

Obowiązek prowadzenia ksiąg dróg i obiektów mostowych wynika z art. 64 Prawa budowlanego⁵, art. 20 pkt 9 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. W rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom⁶, określono m.in. zakres, treść i sposób prowadzenia ewidencji dróg, obiektów mostowych. Ewidencja obejmuje m.in. następujące dokumenty (§ 9 ust. 1):

- książkę drogi,
- dziennik objazdu dróg,
- książki obiektów mostowych,
- wykazy obiektów mostowych.

Ustalono, że Wójt Gminy (zarządca dróg) nie założył i nie prowadził ewidencji dróg i mostu, określonej w § 9 ust. 1 powyższego rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 117)

Na powyższą okoliczność Wójt Gminy wyjaśnił, że: *nie założono i nie prowadzono książki drogi, książki obiektu mostowego, karty obiektu mostowego oraz wykazu obiektów mostowych i przepustów z powodu niedopatrzenia. Z tych też powodów nie prowadzono dziennika objazdu dróg gminnych*

(dowód: akta kontroli str. 67-69)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wójt Gminy nie założył i nie prowadził książki drogi dla każdego odcinka drogi gminnej, według wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r.,
2. Wójt Gminy nie założył i nie prowadził dziennika objazdu dróg, według wzoru określonego w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia,

⁵ Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm. – Prawo budowlane

⁶ Dz. U. Nr 67, poz. 582.

3. Wójt Gminy nie założył i nie prowadził książki obiektu mostowego i wykazu obiektów mostowych według wzoru określonego w załącznikach nr 4 i 6 do ww. rozporządzenia.
4. W sprawozdaniach sporządzanych przez Inspektora ds. budownictwa, inwestycji i infrastruktury i przesyłanych Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad w latach 2008 – 2012, zamieszczano nierzetelne dane dotyczące długości odcinków dróg gminnych.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Prowadzenie kontroli okresowych dróg i obiektów mostowych oraz kwalifikacje osób je przeprowadzających .

Opis stanu
faktycznego

3.1. Realizacja obowiązku prowadzenia kontroli okresowych.

Zgodnie z art. 61 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany m.in. utrzymywać i użytkować obiekt zgodnie z jego przeznaczeniem i wymaganiami ochrony środowiska oraz utrzymywać w należyтым stanie technicznym i estetycznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej. Właściciel lub zarządca zobowiązany jest również zapewnić, dochowując należyte staranności, bezpieczne użytkowanie obiektu w razie wystąpienia czynników zewnętrznych oddziałujących na obiekt, związanych z działaniem człowieka lub sił natury, m.in. takich jak: wyładowania atmosferyczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, osuwiska ziemi, zjawiska lodowe na rzekach lub powódzie, w wyniku których następuje uszkodzenie obiektu budowlanego lub bezpośrednie zagrożenie takim uszkodzeniem, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska. Budowle powinny być zgodnie z art. 62 ust. 1 Prawa budowlanego w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli:

- 1) okresowej, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego elementów budowli narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania,
- 2) okresowej, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania budowli, jej estetyki oraz otoczenia.

Obowiązek prowadzenia okresowych kontroli stanu dróg i obiektów mostowych, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego w tym weryfikację cech i wskazanie usterek, które wymagają prac konserwacyjnych lub naprawczych wynika również z art. 20 pkt 10 ustawy o drogach publicznych.

Z ustaleń kontroli NIK wynika, że w latach 2008-2012 wszystkie z 64 zarządzanych odcinków dróg gminnych oraz obiekt mostowy nie były poddawane kontroli okresowej.

Z uwagi na brak kontroli okresowych, kontroler NIK na podstawie art. 51 ust. 4 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷ poinformował Wójta Gminy o ujawnionych w toku kontroli nieprawidłowościach dotyczących: niezakończenia i nieprowadzenia ksiąg dróg, książki obiektu mostowego

⁷ J.t. Dz. U. z 2012 r., poz. 82

oraz niepoddawania tych obiektów budowlanych kontrolom okresowym rocznym i pięcioletnim.

Odnosząc się do stwierdzonych nieprawidłowości, Wójt Gminy wyjaśnił, że rozpoczął zakładanie książek dróg i obiektu mostowego. Cała dokumentacja zostanie przygotowana do 30 kwietnia 2013 r. Po tym terminie zostanie zlecona osobom kompetentnym kontrola dróg i mostu, polegająca na sprawdzeniu stanu technicznego oraz przydatności do użytkowania poszczególnych obiektów, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r.

(dowód: akta kontroli str. 118-119)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Wójt Gminy latach 2008-2012 nie zapewnił przeprowadzenia okresowej kontroli, poszczególnych odcinków dróg gminnych i obiektu mostowego, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego oraz ich przydatności do użytkowania.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Ocena częściowa

4. Inżynieria ruchu i utrzymanie oznakowania dróg gminnych.

4.1. Ustalenie stałej organizacji ruchu dla dróg posiadających nawierzchnię utwardzoną.

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z art. 20 pkt 5 ustawy o drogach publicznych do zadań zarządcy dróg należy m.in. realizacja zadań w zakresie inżynierii ruchu. Zadaniem organizacji ruchu zgodnie z art. 10 pkt 12 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym⁸ jest zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim uczestnikom ruchu drogowego, umożliwienie efektywnego wykorzystania dróg publicznych oraz zaspakajanie potrzeb społeczności lokalnej w tym zakresie.

Ustalono, że Urząd posiada zatwierdzone projekty stałej organizacji ruchu drogowego dla 11 odcinków dróg gminnych. Projekty organizacji ruchu dla tych odcinków zostały pozytywnie zaopiniowane przez Zarząd Dróg Powiatowych w Białej Podlaskiej, uzgodnione bez uwag przez Komendanta Miejskiego Policji w Białej Podlaskiej oraz zatwierdzone przez Starostę Bialskiego.

(dowód: akta kontroli str. 100 -114)

W trakcie kontroli ustalono, że dla czterech odcinków dróg gminnych (nr 100034L, 100150L, 100159L, 100176L) nie sporządzono projektów organizacji ruchu i nie uzyskano ich zatwierdzenia, co naruszało postanowienia § 2 ust. 1 lit. a i b oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzeniem⁹.

(dowód: akta kontroli str. 115 -116, 212-213)

Wójt Gminy w wyjaśnieniu dotyczących braku organizacji ruchu na czterech drogach gminnych stwierdził: *w czasach gdy wymienione drogi były budowane, projekty stałej organizacji ruchu nie były wykonane ponieważ nie było takiego obowiązku. Z powodu przeoczenia przepisów przez odpowiedzialnego pracownika, plany te nie zostały wykonane z chwilą gdy zaczęły obowiązywać. Wymienione drogi są drogami lokalnymi o bardzo małej intensywności ruchu.*

(dowód: akta kontroli str. 121)

⁸ Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz.908 ze zm.

⁹ Dz. U. Nr 177, poz. 1729

4.2. Zgodność stanu organizacji ruchu na drogach z projektami organizacji ruchu.

Podczas oględzin przeprowadzonych przy udziale Wójta Gminy stwierdzono, że organizację ruchu na drogach gminnych, dla których sporządzono projekty organizacji ruchu, jest zgodny z tymi projektami. Oznakowanie poziome i pionowe jest kompletne i zgodne z zatwierdzonymi projektami organizacji ruchu dla poszczególnych odcinków dróg. Na objętych oględzinami odcinkach dróg nie występowały oznakowania mogące mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego, dezinformujące kierowców oraz wykluczające się nawzajem. Stan techniczny znaków drogowych był dobry.

Zgodnie z wymogami § 12 ust. 5 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. Starosta Bialski przeprowadził w Gminie Leśna Podlaska kontrole oznakowania dróg gminnych w terminach: 18 czerwca i 24 października 2008 r. (usterek nie stwierdzono), 3 czerwca i 3 listopada 2009 r. (usterek nie stwierdzono), 27 kwietnia i 27 października 2010 r. (usterek nie stwierdzono), 22 kwietnia i 19 września 2011 r. (usterek nie stwierdzono). Podczas kontroli przeprowadzonych: 28 marca, 4 kwietnia oraz 10 września 2012 r. stwierdzono uszkodzenia znaków drogowych pionowych.

(dowód: akta kontroli str. 28 -29, 214-215)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Wójt Gminy nie ustalił stałej organizacji ruchu dla czterech odcinków dróg gminnych, posiadających nawierzchnię utwardzoną o łącznej długości 5,46 km.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

5. Zapewnienie oświetlenia, porządku i czystości na drogach gminnych.

Opis stanu
faktycznego

5.1. Plany zimowego utrzymania dróg.

W ramach rocznych planów finansowania utrzymania dróg, Wójt Gminy planował w latach 2011–2012 wydatki na zimowe utrzymanie dróg w wysokości 32,5 tys. zł.

Z wyjaśnień Wójta Gminy dotyczących zimowego utrzymania dróg wynika, że: *Plany zimowego odśnieżania dróg to przede wszystkim projekt budżetu gminy i środki przeznaczone na utrzymanie dróg. W pierwszej kolejności odśnieżane są drogi utwardzone, którymi dowożone są dzieci do szkoły, w następnej pozostałe. Można powiedzieć, że w praktyce są 2 kategorie dróg gminnych jak chodzi o kolejność odśnieżania. Do pierwszej kategorii należą drogi w miejscowościach: Leśna Podlaska, Bukowice Kolonia, Droblin, Jagodnica, Ossówka, Zaberbecze; drogi: Bukowice – Nosów, Ludwinów – Stara Bordziłówka. Od 2011 roku Gmina posiada własny sprzęt, pług podczepiony do samochodu strażackiego, który jest jednak niewystarczający z powodu dużej liczby wiosek (17). Dlatego podpisywane były umowy z rolnikami, którzy posiadają ciężki sprzęt, gdy ci już nie poradzą z powodu nagromadzenia dużych mas śniegu w ostateczności wynajmowany był ciężki sprzęt (równiarki) z firm specjalistycznych. Naczelna troska jest taka aby odśnieżyć jak najszybciej i jak najtaniej*

W latach 2011-2012 na te cele wydatkowano:

- 9 739,24 zł w 2011 r. (umowy –zlecenia wraz z pochodnymi, zakup oleju napędowego do samochodu strażackiego, wynajem sprzętu odśnieżającego);

- 9 122,24 zł w 2012 r. (umowy –zlecenia wraz z pochodnymi, zakup oleju napędowego do samochodu strażackiego).

Z treści wpisów do książki skarg i wniosków wynika, że w latach 2011-2012 do Urzędu nie wpływały skargi dotyczące zaniedbań w odśnieżaniu dróg gminnych.
(dowód: akta kontroli str. 121)

5.2. Realizacja obowiązku utrzymania w czystości i porządku dróg gminnych.

Zapewnienie czystości i porządku na drogach gminnych należy do obowiązków dwóch pracowników UG oraz osób zatrudnianych na podstawie umowy - zlecenia. Obowiązek wykonywania ww. czynności został określony w zakresach czynności poszczególnych pracowników. Do ich obowiązków należało m.in. karczowanie krzewów w miejscach gdzie zasłonięcie odcinka drogi mogłoby wpływać na stan bezpieczeństwa oraz opróżnianie koszy na śmieci przy ulicach w Leśnej Podlaskiej, będących drogami gminnymi. Do obowiązków osób zatrudnianych na umowę-zlecenie należało opróżnianie koszy, zbieranie butelek, papierów oraz innych nieczystości z ulic i przydrożnych rowów.

Na podstawie oględzin dróg gminnych przeprowadzonych w dniu 14 grudnia 2012 r. przez kontrolera NIK w obecności Wójta Gminy, po obfitych opadach śniegu w dniu 13 grudnia 2012 r. ustalono, że wszystkie utwardzone drogi oraz ulice w Leśnej Podlaskiej będące drogami gminnymi, zostały oczyszczone z zalegającej warstwy śniegu za pomocą sprzętu do odśnieżania będącym własnością Gminy (zakupiony na potrzeby gminy pług został zamontowany do wozu strażackiego). Poddane oględzinom drogi były przejezdne i nie powodowały utrudnień w ruchu kołowym. W toku oględzin stwierdzono ponadto, że na drogach gminnych w terenie zabudowanym na słupach linii energetycznych zamontowano rtęciowe i sodowe lampy oświetleniowe natomiast ulice w Leśnej Podlaskiej posiadają oświetlenie na każdym słupie energetycznym.

(dowód: akta kontroli str. 143-145, 30-31)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹⁰ działalność w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹¹, wnosi o:

1. Założenie i prowadzenie książek odcinków dróg gminnych i książki obiektu mostowego
2. Założenie dziennika objazdu dróg gminnych
3. Przeprowadzenie kontroli okresowych rocznych i pięcioletnich dróg gminnych i obiektu mostowego,
4. Opracowanie projektów organizacji ruchu dla odcinków jej nieposiadających oraz uzyskanie ich zatwierdzenia i wdrożenie.

¹⁰ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny częściowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

¹¹ Dz. U. z 2012 r., poz.82

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 24 stycznia 2013 r.

Kontroler
Ryszard Litwiniuk
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

Dyrektor
Adam Pęziół

.....
podpis

.....
podpis

